

Βιώσιμες πρακτικές κλάδευσης και λίπανσης σε μηλώνες και κερασώνες στην περιοχή της Πτολεμαΐδας

Автор(и): Растителна защита ; Фито Терра ΕООД

Дата: 13.02.2025 Брой: 2/2025

Η περιοχή της Μακεδονίας στην Ελλάδα είναι γνωστή όχι μόνο για το λιγνίτη της, ο οποίος για πολλά χρόνια αποτελούσε το κύριο μέσο διαβίωσης του πληθυσμού, αλλά και για τους οπωρώνες της. Στο δυτικό της τμήμα, ένα μεγάλο μέρος της περιοχής βρίσκεται σε υψόμετρο άνω των 600–700 μέτρων με κρύους χειμώνες και ζεστά καλοκαίρια, ενώ στα νότια συνορεύει με το Αιγαίο Πέλαγος.

Το μικροκλίμα και τα εύφορα, μεταλλικά εδάφη αποτελούν προϋπόθεση για την ανάπτυξη της οπωροκαλλιέργειας στην περιοχή, η οποία ονομάζεται εύστοχα από τους ντόπιους «ο μεγαλύτερος καρποφόρος

κήπος της Ελλάδας».

Η ποικιλία είναι τεράστια· υπάρχουν φυτείες με σταφύλια, μήλα, φράουλες, ακτινίδια, αχλάδια, κεράσια, δαμάσκηνα και σύκα. Ωστόσο, ο καρπός που καταλαμβάνει την πρώτη θέση εδώ είναι το ροδάκινο.

Ανταλλαγή εμπειρίας και γνώσεων σε βιολογικά διαχειριζόμενους οπωρώνες

Στα τέλη Ιανουαρίου, στα κτήματα της πόλης της Πτολεμαΐδας, ο αγρονόμος Διπλ. Μηχ. Στράτος Τσακίρης υποδέχτηκε τους επισκέπτες του από τη Βουλγαρία – την ένωση γεωργών παραγωγών Semele* και την εταιρεία Phyto Terra* – στους μηλώνες της περιοχής.

Ο αγρονόμος Τσακίρης έχει πολυετή εμπειρία στην καλλιέργεια μηλιάς και κερασιάς και η φροντίδα του για αυτές είναι ετήσια.

«Η περιοχή προσανατολίζεται προς την οικολογική και καθαρή γεωργία», μοιράζεται ο Έλληνας οικοδεσπότης. Για να διατηρηθούν υγιείς μηλώνες, αχλαδώνες και κερασώνες, να βελτιωθεί η παραγωγή και να εξασφαλιστεί η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δέντρων, τα πιο σημαντικά παραμένουν τα αγροτεχνικά μέτρα όπως το κλάδεμα και η λίπανση.

Βιώσιμες πρακτικές κλαδέματος και λίπανσης σε μηλώνες για βελτιστοποίηση της παραγωγής

«Το κλάδεμα βελτιώνει την κυκλοφορία του αέρα και έτσι μειώνει τους κινδύνους ασθενειών», μοιράζεται ο αγρονόμος Τσακίρης με τους συναδέλφους του από τη Βουλγαρία. Επιπλέον, βελτιώνει τη διείσδυση του φωτός στη φυτεία, γεγονός που εγγυάται επίσης καλύτερες γευστικές ιδιότητες των καρπών.

Για φυτείες μηλιάς συνιστάται να πραγματοποιείται κλάδεμα την περίοδο του χειμώνα μέχρι τις αρχές της άνοιξης (πριν από τη φύτευση των μπουμποκιών), προκειμένου να αποφευχθούν ζημιές από παγετό.

Για τις κερασιές, συνιστάται να πραγματοποιείται θερινό κλάδεμα – μετά τη συγκομιδή στο τέλος του καλοκαιριού για να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος βακτηριακών ασθενειών.

Στους οπωρώνες που διαχειρίζεται ο αγρονόμος, χρησιμοποιούνται κυρίως χειροκίνητα εργαλεία και τα υπολείμματα των κλαδιών από το κλάδεμα κομματιάζονται σε μικρά τμήματα, τα οποία αφήνονται στις φυτείες, δημιουργώντας έτσι φυσικό κομπόστ και εμπλουτισμό του εδάφους.

Ένας άλλος σημαντικός τομέας της διαδικασίας καλλιέργειας οπωροφόρων είναι η **σωστή λίπανση**. Η διεξαγωγή εδαφικών και φυλλικών αναλύσεων ετησίως αποτρέπει την υπερλίπανση. Η ακριβής εφαρμογή τους εξασφαλίζει ότι τα θρεπτικά συστατικά προστίθενται μόνο όταν είναι απαραίτητα, καθώς και ότι παρέχονται τα απαιτούμενα θρεπτικά στοιχεία για τη συγκεκριμένη καλλιέργεια. Η μείωση των συνθετικών λιπασμάτων υπέρ των οργανικών και χαμηλών σε άνθρακα αποτελεί βασικό στόχο στους οπωρώνες του Έλληνα αγρονόμου. Χρησιμοποιεί διάφορες αγροτικές πρακτικές που βελτιώνουν την υγεία του εδάφους, όπως κομπόστ, κοπριά,

βιοκάρβουνο, το οποίο βελτιώνει τη δέσμευση του άνθρακα και διατηρεί την υγρασία του εδάφους. Η δέσμευση αζώτου στους οπωρώνες επιτυγχάνεται μέσω της χρήσης μικροβιακών λιπασμάτων με εκχυλίσματα φυκιών και μυκορριζικούς μύκητες. Τα οργανικά λιπάσματα διεγείρουν την απορρόφηση θρεπτικών συστατικών από τις ρίζες των φυτών και βελτιώνουν τη δομή του εδάφους.

**Ανταλλαγή εμπειρίας στους οπωρώνες στην περιοχή της Πτολεμαΐδας. Με πρόσκληση του Έλληνα αγρονόμου Διπλ. Μηχ. Στράτου Τσακίρη, με τη βοήθεια της εταιρείας Sandros Greece (η Sandros είναι παρόν στη Βουλγαρία μέσω της εταιρείας Phyto Terra, επίσημου αντιπροσώπου της για σπόρους και βλαστούς Heinz καθώς και για βιοδιεγέρτες και λιπάσματα Atlantica Agricola), και από την πλευρά της Βουλγαρίας της ένωσης γεωργών παραγωγών Semele.*

Πρόσθετες πρακτικές που χρησιμοποιούνται με επιτυχία στην εκμετάλλευση που διαχειρίζεται ο αγρονόμος Τσακίρης είναι η αγροδασική και η εισαγωγή ολοκληρωμένης διαχείρισης εχθρών (IPM) με στόχο τη μείωση των χρησιμοποιούμενων φυτοφαρμάκων. Ανθεκτικές σε ασθένειες ποικιλίες αποτελούν επίσης μέρος του υποχρεωτικού προγράμματος οπωροκαλλιέργειας του αγρονόμου. Προσθέτει επίσης την τήρηση εποχιακών αγρονομικών πρωτοκόλλων, τα οποία εξασφαλίζουν τη βελτιστοποίηση της παραγωγής.

Αγρονομικό πρωτόκολλο για παραγωγή μήλων, αχλαδιών και κερασιών χαμηλών εκπομπών άνθρακα – πρακτικές και οφέλη

Χειμώνας (περίοδος ηρεμίας) – διεξαγωγή εδαφικών αναλύσεων, κλάδεμα,

αποτρέπει την υπερβολική χρήση λιπασμάτων.

Πρώιμη άνοιξη – χρησιμοποιείται κομπόστ ή οργανικά λιπάσματα. Τα συνθετικά λιπάσματα μειώνονται προκειμένου να βελτιωθεί το μικροβίωμα του εδάφους.

Άνοιξη/Καλοκαίρι – εισαγωγή καλυπτικών καλλιεργειών, χρήση σταγονιστικής άρδευσης, η οποία βελτιώνει τη δέσμευση αζώτου και μειώνει την απώλεια νερού.

Καλοκαίρι (μετά τη συγκομιδή κερασιών) – θερινό κλάδεμα, εφαρμογή βιοκάρβουνου και μικροβιακών λιπασμάτων. Αυτό υποστηρίζει την αναγέννηση και βελτιώνει τη δομή του εδάφους.

Φθινόπωρο – Εφαρμόζεται κάλυμμα από υλικό κλαδέματος και οι φυτείες προετοιμάζονται για το χειμώνα.

Με την εισαγωγή βιώσιμων τεχνικών κλαδέματος και λίπανσης, οι παραγωγοί μήλων, αχλαδιών και κερασιών μπορούν να βελτιώσουν την παραγωγικότητα των οπωρώνων τους ενώ ταυτόχρονα μειώνουν το αποτύπωμά τους σε άνθρακα. Η εφαρμογή ενός δομημένου αγρονομικού πρωτοκόλλου βασισμένου στην υγεία του εδάφους εξασφαλίζει άφθονη και υψηλής ποιότητας παραγωγή.